

M. 11894:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här i Smedhult brukade man sätta upp säden i travar om 24 neker. I Halland brukade de ha prästatravvar om 30 neker, som prästen skulle ha, men det var nog länge sen. Här var ofta ont om säd.

Jag minns när folk reste iväg till andra trakter för att hugga säd. De reste på tåget och hade "lajtöj" (=lie med tillbehör) med sig. Var och en hade upptagare med sig, och det var ett fruntimmer. Det var innan de började så mycket med maskineri.

Och så reste de till slätten och plejlatröskade. De fick betalt för tunnan. Det var ett hårt arbete.

Det är väl en 25 - 30 år sedan man här började med att hänga säden på störr till torkning. Det kallades för att "kraga" säden. Det var pinnar i krakarna, som man hängde nekerna på, och krakarna var så höga, att det fick rum en hel trave på var. Men det var för tungt, och det hände ofta att krakarna föll eller bröts. Numera har man kortare kra-

M. 11894:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kar till c. 15 neker på var, så man kan stå på marken och hänga säden. Förr fick man ha en liten trappstege med ett par steg på och en bred bräda överst att stå på när man krakade. Man brukade i regel inte hänga med tjuga, för det blev inte så bra.

Hur många neker man lade fram på logen vid tröskningen berodde på logens storlek. I regel var logen c. 10 alnar bred, och då lade man fram en halv trave. Var det en större loge, då la man fram dubbelt så mycket, en hel trave. Man räknade alltid i travar. Det var ett hårt arbete att plejlatröska. Jag tröskade ibland tio travar för dagen, men då fick jag gå på bra. Man hade inte gärna tänt på logen, i varje fall inte på kvällarna. Det var trälyktor man hade, och de lyste dåligt.

Man brukade fråga pojkar, som kom in på logen, om de ville se logkatten, och så tog man plejeln om nacken på dem och klämde till.

M. 11894:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så dansade man plejladansen. Då höll man handvalen lodrätt och lät den löpa runt i handen, så att slagvalen snurade runt nere vid golvet, och så hoppade man över slagvalen var gång den kom vid fötterna.

Här var inte jordtak som jag minns, utan halmtak. Men här fanns jordstugor med en långsida utåt och taket tätt vid jorden invid backen. Det hände i min farfars tid, att vargar lyckades komma upp på taket och rev sönder halmen och gick ner och rev ihjäl korna.

Skvältor fanns det vid nästan varje bäck där det fanns fall. De hade vattenhjul som gick vågrätt.

Såg hade bönderna gemensamt, men de fick inte ha dämt längre än till den förste maj för höstnadens skull. Då kunde vattnet gå upp på ängarna och förstöra gräset. Bönderna fick ta vattnet varsitt dygn. Det var sågklinga som gick upp och ner och tog bara en söm. Så var det en spännare som

M. 11894:4.

höll stockändan, så att man kunde inte ta sömmen ända ut utan fick kila itu den sista biten och hugga den jämn. Och så fick man hugga kanterna jämna, om det var mer noga, men ofta var bräderna smalare i den ena ändan än i den andra, men det gjorde ingenting, för när man skulle använda dem, så tog man bara och vände varannan bräda åt det ena hållet och varannan åt det andra.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV